

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Asan/9/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200263
Dátum vydania rozhodnutia: 24.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3016200263.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: MERKOM, s.r.o., so sídlom v Nadliciach č. 133, IČO: 36 737 224, právne zast.: Mgr. Miroslavom Slávikom, advokátom a konateľom Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom v Topoľčanoch, Nám. M.R. Štefánika <.č. 3, IČO: 36 861 375, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom v Košiciach, Masarykova č. 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 11. februára 2016, Číslo: OPS/BEZ/2015/5512, O-690/2015, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. októbra 2016, č. k. 11S/84/2016-38, v spojení s opravným uznesením z 21. novembra 2016, č. k. 11S/84/2016-42, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. októbra 2016, č. k. 11S/84/2016-38, v spojení s opravným uznesením z 21. novembra 2016, č. k. 11S/84/2016-42, z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 18. októbra 2016, č. k. 11S/84/2016-38, podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 11. februára 2016, Číslo: OPS/BEZ/2015/5512, O-690/2015, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Nitra z 20. októbra 2015, č.k.: 543/15/práv., IPNR OPS/ROZ/2015/845.

2. Týmto rozhodnutím Inšpektorát práce Nitra uložil žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ <. bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. <. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len

„zákon č. 125/2006 Z. z. <.“) pokutu vo výške 9.000,- eur za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z.“), a to tým, že dňa 11. augusta 2015 o 09:00 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb - O. M., narodený XX. S. XXXX, Z. Z., narodený XX. O. XXXX, Z. K., narodený XX. O. XXXX, K. Z., narodený XX. L. XXXX, A. D., narodený X. septembra XXXX, Z., narodený XX. apríla XXXX, O., narodený X. apríla XXXX, S., narodený X. augusta XXXX, ktoré pre zamestnávateľa vykonávali pomocné zateplňovacie práce na pracovisku O. č. XXXX, J., a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce), čo bolo zistené počas výkonu inšpekcie práce vykonanej v dňoch 11. augusta 2015 a 20. augusta 2015 podľa § 7 ods. 3 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z. z. u kontrolovaného subjektu.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 2 ods. 2, § 3 ods. 2, § 6 zákona č. 82/2005 Z. z., § 7 ods. 3 písm. i/ § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1, § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z., § 1 ods. 1 - 3,5, § 223 ods. 1 a § 228a ods. 2 Zákonníka práce, ako aj príslušných ustanovení SSP a dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia a postup orgánov verejnej správy sú v medziach žaloby a ustanovenia § 195 SSP v súlade so zákonom, nakoľko na základe vykonaného dokazovania riadne ustálili skutkový stav a tento aj správne právne posúdili.

4. S poukazom na dôkazy zabezpečené orgánmi verejnej správy mal krajský súd preukázané, že dňa 11. augusta 2015 žalobca využíval závislú prácu ôsmich fyzických osôb pri zateplňovaní bytového domu bez toho, aby mal s nimi uzatvorený pracovnoprávny vzťah. Uvedená skutočnosť jednoznačne vyplynula z výpovedí všetkých ôsmich vo veci vypočutých fyzických osôb, ktoré boli zistené na stavenisku pri zateplňovaní bytového domu. Išlo o ich prvotné a bezprostredné svedectvá, podľa ktorých pracovali pre žalobcu, s ktorým konateľom p. D. mali dohodnutý pracovný čas a väčšina z nich už aj odmenu za prácu. Ostatné vo veci zabezpečené dôkazy, podľa názoru súdu tiež nesvedčili v prospech žalobcu. O hodnovernosti predložených čestných prehlásení mal súd značné pochybnosti, keď okrem faktu, že všetky boli doslovne rovnako formulované a boli vyhotovené v rovnaký deň, z ich obsahu nevyplývalo, pre koho v čase výkonu inšpekcie práce vlastne pracovali. Pokiaľ ide o registračné listy sociálnej poisťovne, tie sú len dôkazom o dodatočnom uzatvorení pracovnoprávneho vzťahu dotknutých fyzických osôb s inými zamestnávateľmi ako je žalobca, a to až na čas po výkone inšpekcie práce. Uvedené dôkazné prostriedky tak podľa krajského súdu neboli spôsobilé vyvrátiť zistenia orgánov verejnej správy vo veci samej. Orgány verejnej správy pri hodnotení zabezpečených dôkazov vrátane obrany žalobcu postupovali v súlade so Správnym poriadkom. Výpovede fyzických osôb, ktorých prácu využíval žalobca pri zateplňovaní bytového domu, boli uskutočnené za podmienok, ktoré vylučujú akúkoľvek formu ovplyvňovania. Jednalo sa o bezprostredné, prvotné a hlavne v podstatných bodoch úplne zhodné odpovede na otázky inšpektorov práce v situácii, keď svedkovia nemali dôvod vypovedať klamlivo. Dodatočne predložené čestné vyhlásenia už javia známky účelovosti; v rozpore so svojimi pôvodnými výpoveďami v nich svedkovia uvádzajú skutočnosti, ktorými negujú svoje pôvodné vyjadrenia o výkone prác pre žalobcu, ale bez toho, aby vysvetlili, pre koho v rozhodnom čase zateplňovacie práce realizovali. Obsahová zhoda čestných vyhlásení so spoločným dňom ich vyhotovenia s prehľadnutím na fakt o popieraní svojich pôvodných výpovedí vyvolávajú dôvodné podozrenie, že ide z ich strany o prejav vôle motivovaný snahou pomôcť žalobcovi. Uvedenému nasvedčuje skutočnosť, že osoby, ktoré poskytli čestné vyhlásenia, sú v pracovnoprávnom vzťahu k obchodným partnerom žalobcu. Z týchto dôvodov preto krajský súd vyhodnotil čestné prehlásenia ako nedôveryhodné dôkazné prostriedky a registračné listy sociálnej poisťovne ako dôkazné prostriedky, ktoré nevyvracajú tvrdenia inšpektorov.

5. V súvislosti s predloženými zmluvami o dielo a dodávateľskými faktúrami žalobcom na preukázanie jeho obrany, že práce na zateplňovaní bytového domu boli pokryté jeho obchodnými dodávateľmi, tie podľa súdu nemali väčšiu výpovednú hodnotu, keď z ich obsahu nemožno vyvodzovať žiadnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by dotknuté fyzické osoby dňa 11. augusta 2015 pracovali pre žalobcových dodávateľov. Za takejto dôkaznej situácie tak výpovede svedkov zostali rozhodujúcimi dôkaznými prostriedkami jednoznačne preukazujúcimi porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania zo strany žalobcu.

6. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal krajský súd za to, že správne orgány obstarali všetky do úvahy pripadajúce dôkazy a na ich základe riadne ustálili skutkový stav podstatný pre rozhodnutie vo veci. Zistené skutočnosti pritom vyplynuli z dôkazných prostriedkov, ktoré boli súčasťou administratívneho spisu. Námietky žalobcu čo do skutkového stavu zisteného v rozpore s obsahom spisu a jeho nesprávne právne posúdenie súd nepovažoval za dôvodné. Napadnuté rozhodnutia a im predchádzajúci procesný postup boli v súlade so zákonom. Žalobu ako nedôvodnú postupom podľa § 190 SSP zamietol.

7. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd s poukazom na § 168 SSP tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keď spravodlivý dôvod na tento postup nezistil.

II.

8. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

10. Uviedol, že (už vyššie) menované osoby pre neho nikdy priamo nepracovali a ani nemohli pracovať, pretože mal zabezpečené stavebné práce na objekte, v ktorom vykonával kontrolu inšpektorát práce prostredníctvom zmlúv o dielo uzatvorených podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka so svojimi subdodávateľmi, teda podnikateľskými subjektami, ktoré na základe obchodno-právneho vzťahu tieto práce pre žalobcu vykonávali. Túto skutočnosť dokladoval ihneď na začiatku správneho konania predmetnými zmluvami a aj faktúrami svojich obchodných partnerov. Poukázal tiež na to, že jeho tvrdenia bolo možné overiť aj dopytom na Sociálnu poisťovňu, či boli u nej kontrolované fyzické osoby po vykonaní kontroly prihlásené, a ak áno, u akého zamestnávateľa. Žalobca mal totiž vedomosť, že predmetné osoby pracovali na stavbe ako zamestnanci jeho subdodávateľov. Ďalej dodal, že kontrolované osoby, síce pri kontrole dali inšpektorom informáciu, že pracujú pre žalobcu, avšak neuviedli žalobcu ako zamestnávateľa, ale ako objednávateľa stavebných prác. Správne orgány tieto argumenty a dôkazy pri svojom rozhodovaní nezohľadnili, respektíve navrhnuté a vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili. Žalobca sa teda nedopustil porušenia povinnosti plynúcej z § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. Túto argumentáciu nezohľadnil žalovaný pri svojom rozhodovaní v rámci začatého správneho konania; tiež nezohľadnil žiadne žalobcom navrhované dôkazy a súčasne v konaní nevypočul žalobcu a jeho obchodných partnerov. Práve výsluch by objasnil skutočnosti dôležité pre správne konanie. Správny orgán síce posúdil nutnosť nariadenia ústneho pojednávania, ale dospel k záveru, že povaha veci to nevyžaduje, nakoľko bola objasnená pri výkone inšpekcie práce. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a následne bola vec aj nesprávne právne posúdená.

11. V ďalšej časti kasačnej sťažnosti opätovne zdôraznil, že osem fyzických osôb nebolo jeho zamestnancami, ale celú stavbu zabezpečovali jeho obchodní partneri, pričom žalobca stavbu kontroloval - t. j. dodržiavanie časového harmonogramu a kvalitu vykonávaných prác obchodných partnerov. Kontrola stavby bola potrebná, nakoľko zo strany jeho objednávateľa (S.), by nekvalitne vykonaná stavba nebola prebratá a taktiež v prípade omeškania by žalobcovi hrozili sankcie. Z pohľadu jednotlivých fyzických osôb sa však táto skutočnosť mohla javiť ako nepodstatná, a teda aj ich výpovede mohli byť vykonané v omyle a v tomto omyle aj uviedli konateľ žalobcu ako osobu, ktorá im prideliuje prácu, pričom tento len kontroloval vykonávanie diela obchodnými partnermi. Preto sa nemohlo jednáť o závislú prácu pre žalobcu, ale o závislú prácu pre jeho obchodných partnerov. Žalovaný ako aj krajský súd tento vzťah nesprávne právne posúdili. Takéto posúdenie nemá oporu v žalobcom predložených dokladoch a ako také neobstojí. V tomto prípade sa navyše jednalo o obchodno-právny vzťah a vo vzťahu k zisteným fyzickým osobám na stavbe malo byť začaté správne konanie s príslušnými zamestnávateľmi, ktorí prihlásili fyzické osoby do evidencie sociálnej poisťovne a nie so žalobcom ako učinil žalovaný.

12. Uzavrel, že napádané rozhodnutia neboli vydané na základe riadne ustáleného skutkového stavu a následne neboli ani riadne právne posúdené. Napádané rozhodnutia ako aj postup v správnom konaní považoval preto za nezákonný. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania vrátane konania kasačného.

III.

13. Žalovaný sa v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti z 1. marca 2017 v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu považujúc ho za vecne správny a zákonný. V súvislosti s námietkou nenariadenia ústneho pojednávania s poukazom na § 21 ods. 1 Správneho poriadku uviedol, že správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný právny predpis. V tomto prípade sa správny orgán zaoberal potrebou nariadenia ústneho pojednávania, pričom dospel k záveru, že si to povaha veci nevyžaduje, nakoľko disponuje dostatočným dôkazovým materiálom na účely jednoznačného preukázania porušenia povinnosti žalobcom. Preto ak žiaden z inšpekčných orgánov nepristúpil k nariadeniu ústneho pojednávania, ale opiera sa len o obstarané dôkazy, ktoré vyhodnotil ako postačujúce, nijako nevybočil z rámca svojich kompetencií. Hodnotením poskytnutých listinných dôkazov správne orgány dospeli k jednoznačnému záveru, že postih žalobcu za zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania je dôvodný vecne správne vyvodený.

14. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

IV.

15. Žalobca k vyjadreniu žalovaného zaslal písomné stanovisko z 30. marca 2017 s tým, že s tvrdením žalovaného vyjadril nesúhlas, keďže na objasnenie všetkých skutočností dôležitých pre rozhodnutie mal žalovaný nariadiť ústne pojednávanie, vypočuť jednotlivé osoby ako aj obchodných partnerov. Zotrval na tom, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a následne bola vec žalovaným nesprávne právne posúdená. Postup žalovaného bol nesprávny. Dodal, že žalovaný vo vyjadrení neuviedol žiadne skutočnosti odôvodňujúce nenariadenie ústneho pojednávania. V celom rozsahu zotrval na podanej kasačnej sťažnosti.

V.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1, 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

17. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

20. Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

21. Podľa § 195 SSP, správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a/ zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci alebo skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu,

b/ ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie,

c/ ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie,

d/ ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania,

e/ ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánu verejnej správy.

22. Podľa § 197 SSP, správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, môže doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy, a to aj na návrh účastníka konania, ktorým však nie je viazaný.

23. Podľa § 194 ods. 2 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

24. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

25. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 11. februára 2016, Číslo: OPS/BEZ/2015/5512, O-690/2015. Žalovaný týmto rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Inšpektorátu práce Nitra z 20. októbra 2015, č.k.: 543/15/práv., IPNR OPS/ROZ/2015/845 o uložení pokuty žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ <. bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. <. vo výške 9.000,- eur za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z.

26. Zákon č. 82/2005 Z. z. vymedzuje nelegálnu prácu a nelegálne zamestnávanie, ustanovuje zákaz vykonávania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, výkon kontroly, povinnosti kontrolného orgánu a postihy za porušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania (§ 1).

27. Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z., nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, 1) ak využíva závislú prácu fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu, 2);

28. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z., právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

29. Podľa § 6 zákona č. 82/2005 Z. z., postihy za nelegálne zamestnávanie upravujú osobitné predpisy. 13) (§ 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z.)

30. Zákon č. 125/2006 Z. z. upravuje inšpekciu práce prostredníctvom ktorej sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu a ustanovuje práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby (§ 1).

31. Podľa § 7 ods. 3 písm. i/ zákona č. 125/2006 Z. z., inšpektorát práce rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu; 17a)

32. Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z., inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000,- eur do 200 000,- eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000,- eur;

33. Podľa § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z. z., inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov, počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa, počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a/ prvého bodu, skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku, opakované zistenie toho istého nedostatku.

34. Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z., na konanie podľa § 4 písm. e/, § 6 ods. 1 písm. b/, d/ a e/, § 7 ods. 3 písm. d/, e/, i/ a s/, ods. 8 písm. b) a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d/ až f/, § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, 26) ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

35. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

36. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

37. Podľa § 21 ods. 3 Správneho poriadku, správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohľadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohľadky.

38. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

39. Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

40. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

41. Podľa § 1 ods. 1 Zákonníka práce v rozhodnom znení, tento zákon upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovnoprávne vzťahy.

42. Podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce, závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom.

43. Podľa § 1 ods. 3 Zákonníka práce, závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov.

44. Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril pripojený administratívny spis, najvyšší súd zistil, že dňa 11. augusta 2015 (u žalobcu) a 20. augusta 2015 bola vykonaná kontrola zameraná (okrem iného) na kontrolu dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania podľa ustanovení zákona č. 82/2005 Z. z. Prvostupňový správny orgán dňa 20. augusta 2015 na základe vykonanej kontroly vyhotovil Protokol č.: INA-236-58-1.2/P-E24,28-15, č. úlohy: 15 114, so záverom konštatujúcim vo vzťahu ku kontrolovanej osobe (žalobca) porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania tým, že dňa 11. augusta 2015 o 9:00 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb - O. narodený XX. septembra XXXX, Z., narodený XX. januára XXXX, Z., narodený XX. júla XXXX, K. narodený XX. februára XXXX, A., narodený X. septembra XXXX, Z., narodený XX. apríla XXXX, O., narodený X. apríla XXXX, S., narodený X. augusta XXXX, ktoré pre zamestnávateľa vykonávali pomocné zatepľovacie práce na pracovisku O. č. XXXX, J., a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce), čo je v rozpore s § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z.

45. Príslušný protokol žalobca prevzal dňa 20. augusta 2015; v stanovenej lehote sa k protokolu vyjadril listom doručeným správne orgánu dňa 27. augusta 2015. Na základe uvedeného vyjadrenia inšpektor práce vyhotovil dňa 31. augusta 2015 Dodatok č. 1 k Protokolu a zotrval na zisteniach pôvodne zachytených v Protokole.

46. Prvostupňový správny orgán následne listom z 21. septembra 2015, číslo IPNR OPS/ROZ/2015/845, 543-1/15/práv. oznámil žalobcovi začatie správneho konania, ku ktorému sa žalobca podaním z 29. septembra 2015, doručeným prvostupňovému správne orgánu dňa 1. októbra 2015 vyjadril s tým, že stavebné práce na objekte, v ktorom vykonával kontrolu inšpektorát práce mal zabezpečené prostredníctvom zmlúv o dielo so svojimi subdodávateľmi, keďže žalobca nedisponuje kvalifikovanými zamestnancami schopnými predmetné stavebné práce realizovať. Týmito zmluvami mal žalobca zabezpečené všetky stavebné práce, preto nebol dôvod na stavbe zamestnávať vlastných zamestnancov. Prílohu vyjadrenia tvorili príslušné zmluvy o dielo, fakturácia plynúca z týchto zmlúv ako aj čestné vyhlásenia kontrolovaných osôb.

47. Následne dňa 20. októbra 2015 vydal prvostupňový správny orgán pod č.k.: 543/15/práv., IPNR OPS/ROZ/2015/845 rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 9.000,- eur podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z.

48. Na odvolanie žalobcu žalovaný napadnutým rozhodnutím z 11. februára 2016, Číslo: OPS/BEZ/2015/5512, O-690/2015 podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie a prvostupňové správne rozhodnutie správneho orgánu potvrdil.

49. Po vyhodnotení závažnosti dôvodov kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd

konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v prvej a druhej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného vykonal v dostatočnom rozsahu pri správnej aplikácii právnej úpravy zákona č. 125/2006 Z. z. v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 82/2005 Z. z. sledujúc pritom účel a cieľ zákonodarcom nastoleného v právnej úprave zákona o inšpekcii práce v spojení s právnou úpravou zákona o nelegálnej práci.

50. V súvislosti s námietkou žalobcu, že vyššie uvedené osoby pre žalobcu nikdy priamo nepracovali a ani nemohli pracovať, pretože mal zabezpečené stavebné práce na objekte, v ktorom vykonával kontrolu inšpektorát práce prostredníctvom zmlúv o dielo uzatvorených podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka so svojimi subdodávateľmi, teda podnikateľskými subjektami, ktoré na základe obchodno-právneho vzťahu tieto práce pre žalobcu vykonávali, najvyšší súd uvádza, že z listinných dôkazov, ktoré tvorili súčasť administratívneho spisu vyplýva, že porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania zo strany žalobcu bolo jednoznačne preukázané, správne orgány vykonali dostatočné dokazovanie, vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako krajský súd ani najvyšší súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti a ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na zápisnice o podaní informácie o vysvetlení prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku z 11. augusta 2015 spísané vyššie uvedenými kontrolovanými osobami (O. M., Z. Z., Z. K., K. Z., A. D., Z. A., O. S., S. K.), v ktorých tieto osoby sami uviedli, že vykonávali pomocné zateplňovacie práce výlučne pre žalobcu, ktorý zároveň týmto osobám nariadil výkon práce a aj pracovný čas a bez toho, aby tieto mali podpísanú pracovnú zmluvu, dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, alebo iný právny vzťah. V danom prípade sa jednalo o prvotné a bezprostredné výpovede osôb vykonávajúcich pracovnú činnosť pre žalobcu. Menované kontrolované osoby tiež neboli na pracovisko pridelené iným zamestnávateľom, čo vyplýva zo „Zoznamu kontrolovaných osôb“, ktorý tieto osoby vlastnoručne podpísali. Pokiaľ žalobca poukazoval na uzavreté zmluvy o dielo so svojimi subdodávateľmi, tak je potrebné uviesť, že samotné uzavretie zmluvy o dielo ešte samo o sebe nevyklučuje možnosť výkonu prác aj inými osobami. Na tomto mieste sa najvyšší súd stotožňuje s názorom krajského súdu, že zo zmlúv o dielo nemožno vyvodzovať žiadnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by kontrolované fyzické osoby v čase výkonu kontroly, t. j. dňa 11. augusta 2015, pracovali pre žalobcových dodávateľov. Najvyšší súd tiež poukazuje na to, že z prehľadov poistení kontrolovaných fyzických osôb vyplynulo, že tieto osoby boli prihlásené do Sociálnej poisťovne v dňoch 12. augusta 2015 (., A. D., S. K. - všetci zamestnávateľom O. Z., D. XX/X, S.), 18. augusta 2015 (Z. Z., O. M., K. Z., O. S. - všetci zamestnávateľom A.), respektíve 19. augusta 2015 (Y. - zamestnávateľom Y., K. A. XXXX/XX, P.), teda až po výkone inšpekcie, t. j. po 11. auguste 2015.

51. K dodatočne žalobcom doloženým čestným vyhláseniam kontrolovaných osôb v priebehu správneho konania najvyšší súd uvádza, že tieto nie sú spôsobilé spochybníť skutočnosti zistené správnym orgánom počas výkonu inšpekcie. Správny orgán v čase výkonu inšpekcie vychádzal z výpovedí kontrolovaných osôb, pričom sa jednalo o prvotné a bezprostredné výpovede osôb vykonávajúcich pracovnú činnosť pre žalobcu. Žiadna z týchto osôb vo svojich výpovediach nespomenula iného zamestnávateľa, než žalobcu. Žalobcom dodatočne doložené čestné vyhlásenia kontrolovaných osôb sú navyše obsahovo totožné, zachytené na predpísanom liste a datované kontrolovanými osobami k tomu istému dňu, t. j. k 28. septembru 2015. Táto skutočnosť evokuje skôr dojem, že čestné vyhlásenia boli vyhotovené samotným žalobcom a dané na podpis týmto osobám.

52. V súvislosti s námietkou žalobcu, že správne orgány mali vo veci nariadiť ústne pojednávanie, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že správne konanie sa v predmetnej veci riadilo Správnym poriadkom, na aplikáciu ktorého priamo odkazuje § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. Podľa Správneho poriadku môže správne konanie prebiehať v dvoch formách, a to v ústnej forme a forme

písomnej. Podľa vyššie citovaného § 21 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Správny poriadok teda rozlišuje obligatórne ústne pojednávanie a fakultatívne ústne pojednávanie. Obligatórne sa ústne pojednávanie nariadi vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis [(napríklad § 74 ods. 1 veta prvá zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, prípadne § 113 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)]. Inak správny orgán nariadi ústne pojednávanie iba v prípade, ak si to vyžaduje povaha veci. V danom prípade však tak prvostupňový správny orgán, ako aj správny orgán odvolací, mali riadne a bezpečne preukázané porušenie povinností na úseku nelegálneho zamestnávania, teda príslušných ustanovení zákona č. 82/2005 Z. z. zo strany žalobcu, a preto v danej veci ani nevyvstala potreba objasniť vec na ústnom pojednávaní. Pokiaľ si správne orgány zvolili písomnú formu správneho konania, tieto postupovali v súlade s príslušnými ustanoveniami Správneho poriadku.

53. Vady podľa § 195 SSP najvyšší súd nezistil.

54. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

55. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

56. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.